

Rozkład materiału nauczania na rok szkolny 2024/2025

Historia i teraźniejszość. Technikum 3

Dział VI. Świat i Polska w latach 1991–2001

Lekcja	Temat	Treści nauczania – wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
20	Nowy ład światowy	VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 1) charakteryzuje pojęcie nowego światowego ładu (<i>New World Order</i>) i podaje przykłady jego funkcjonowania (I wojna w Zatoce Perskiej w 1990 roku); 4) wyjaśnia pojęcie i różne konteksty globalizacji (ekonomiczny, polityczny, kulturowy i ekologiczny).
21	Blaski i cienie zmian w świecie na przełomie tysiącleci	VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 3) wyjaśnia przyczyny i konsekwencje zmian politycznych w Afryce – zniesienie apartheidu w RPA, ludobójstwo w Rwandzie (1994 rok); 13) charakteryzuje przejawy wzrostu globalnego znaczenia Chin w XXI wieku; 16) charakteryzuje zjawisko prześladowań religijnych, w tym na przykładzie losu społeczności chrześcijańskich w różnych strefach świata.
22	Integracja europejska	VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 2) charakteryzuje kolejne etapy integracji europejskiej po 1992 roku (traktat z Maastricht, powstanie Unii Europejskiej, wprowadzenie waluty euro).
23	Polska droga do demokracji 1991–2005	VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 5) charakteryzuje znaczenie 1991 roku w najnowszej historii Polski (pierwsze wolne wybory parlamentarne, powołanie rządu Jana Olszewskiego); 6) wyjaśnia, na czym polegała wizja budowy „trzeciej niepodległości” przedstawiona w Polsce w 1991 roku przez św. Jana Pawła II; 7) wyjaśnia przyczyny i konsekwencje objęcia władzy przez ugrupowania postkomunistyczne w Polsce w 1993 roku; 9) charakteryzuje sposób unormowania relacji między Rzeczpospolitą Polską i Kościołem katolickim w konkordacie z 1993 roku oraz między Rzeczpospolitą Polską i innymi związkami wyznaniowymi na mocy tzw. ustaw kościelnych. VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń: 13) wymienia osiągnięcia Polski po 1989 roku w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej.
24	III Rzeczpospolita – konstytucyjne zasady ustrojowe	VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 8) charakteryzuje główne postanowienia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (preambuła, relacje między najważniejszymi organami władzy, niezawisłość sądów i trójpodział władzy, prawa i obowiązki obywatela

		Rzeczypospolitej Polskiej, przepisy dotyczące małżeństwa i rodziny). VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń: 13) wymienia osiągnięcia Polski po 1989 roku w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej.
25	Rzeczpospolita samorządna	I. Wiedza o podstawach życia społecznego. Uczeń: 5) wyjaśnia znaczenie wspólnoty samorządowej; zna treść i genezę zasady pomocniczości jako fundamentu współczesnych państw i formułuje płynące z niej wnioski dla codziennego funkcjonowania; 12) wymienia i charakteryzuje podstawowe atrybuty jednostek samorządu terytorialnego jako wspólnot lokalnych; VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń: 11) przedstawia zakres działania poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (gmina, powiat, województwo) w Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem struktury głównych kierunków wydatków budżetowych na te działania oraz źródeł ich finansowania; 13) wymienia osiągnięcia Polski po 1989 roku w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej.
26	System prawny współczesnej Polski	I. Wiedza o podstawach życia społecznego. Uczeń: 16) rozumie istotę prawa, wyjaśnia, czym jest prawo stanowione (<i>lex</i>) i jego związek z uprawnieniami (<i>ius</i>) obecnymi w niepisanych standardach, niezależnych od władzy prawodawczej; wie, na czym polega różnica między pozytywistyczną a prawnonaturalną koncepcją prawa; 17) rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne.
27	Prawa człowieka oraz ich ochrona w Polsce i na świecie	I. Wiedza o podstawach życia społecznego. Uczeń: 18) wyjaśnia podstawy i treść praw człowieka oraz ich związek z dziedzictwem cywilizacji zachodniej (inspiracje płynące z chrześcijaństwa oraz z nauki o prawie naturalnym sięgającej czasów grecko-rzymskich); 19) przedstawia zasady ogólne i katalog praw człowieka wynikające z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., sądowe środki ochrony praw i wolności w Rzeczypospolitej Polskiej oraz sposób działania Rzecznika Praw Obywatelskich. II. Świat i Polska w latach 1945–1956. Uczeń: 9) wykorzystuje swoją wiedzę o doktrynie praw człowieka do scharakteryzowania praw i wolności podanych w Powszechnej deklaracji praw człowieka ONZ z 1948 roku i Europejskiej konwencji praw człowieka Rady Europy z 1950 roku oraz ograniczeń w ich wykonywaniu i związanych z nimi obowiązków.
28	Rozliczanie dziedzictwa PRL po 1989 r.	V. Świat i Polska w latach 1980–1991. Uczeń: 13) dokonuje bilansu rządów komunistycznych w Polsce, wskazując na ich skutki w warstwie kultury, życia społecznego i gospodarczego; 15) wyjaśnia pojęcia dekomunizacji i lustracji w kontekście prób wychodzenia z postkomunizmu, ujmując te pojęcia na tle porównawczym, uwzględniając przykłady Niemiec i Czechosłowacji. VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 5) charakteryzuje znaczenie 1991 roku w najnowszej historii Polski (pierwsze wolne wybory parlamentarne, powołanie rządu Jana Olszewskiego);

		11) charakteryzuje reformy w czasach rządów AWS i UW (1997–2001); wyjaśnia znaczenie powstania Instytutu Pamięci Narodowej.
29	Polska droga do NATO i Unii Europejskiej	VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 12) charakteryzuje znaczenie wstąpienia Polski do NATO w 1999 roku i do Unii Europejskiej w 2004 roku. VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń: 13) wymienia osiągnięcia Polski po 1989 roku w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej.
	Powtórzenie wiadomości z działu III	

Dział VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI w.

Lekcja	Temat	Treści nauczania – wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej
30	Świat na początku XXI w.	VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 13) charakteryzuje przejawy wzrostu globalnego znaczenia Chin w XXI wieku; 14) podaje przykłady wzrostu agresywnej polityki Rosji od czasu objęcia rządów przez Władimira Putina (Czeczenia, Gruzja, Ukraina); przedstawia nowe formy rosyjskiego imperializmu („szantaż gazowy”, „wojna hybrydowa”, „wojna informacyjna”).
31	Wojna z terroryzmem w XXI w.	VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 15) wyjaśnia pojęcie terroryzmu oraz przedstawia genezę i najważniejsze etapy „wojny z terroryzmem” (Afganistan, Irak).
32	Unia Europejska w XXI w.	VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń: 6) omawia proces zmiany Unii Europejskiej w okresie po wstąpieniu Polski w jej struktury (wzrost pozycji Niemiec, zjawiska kryzysowe związane z imigracją, niestabilnością strefy euro, Brexitem i epidemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2, a także kontrowersje ustrojowe i ideologiczne na forum instytucji unijnych).
33	Rosja i jej ekspansja w XXI w.	VI. Świat i Polska w latach 1991–2001. Uczeń: 14) podaje przykłady wzrostu agresywnej polityki Rosji od czasu objęcia rządów przez Władimira Putina (Czeczenia, Gruzja, Ukraina); przedstawia nowe formy rosyjskiego imperializmu („szantaż gazowy”, „wojna hybrydowa”, „wojna informacyjna”).
34	Polska na początku XXI w.	VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń: 7) charakteryzuje zjawisko postkomunizmu jako bariery rozwojowej i przedstawia najważniejsze przyczyny jego kryzysu w Polsce po 2001 roku; 8) charakteryzuje różne wizje wyjścia Polski z postkomunizmu i wyjaśnia, na czym polegało polityczne znaczenie wyborów parlamentarnych i prezydenckich 2005 roku w Polsce; 9) ocenia znaczenie i skutki katastrofy smoleńskiej 10 kwietnia 2010 roku dla państwa polskiego; 10) charakteryzuje zmiany polityczne i gospodarcze w Polsce w latach 2010–2015

		13) wymienia osiągnięcia Polski po 1989 roku w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej.
35	Polonia i Polacy na świecie	<p>II. Świat i Polska w latach 1945–1956. Uczeń:</p> <p>14) przedstawia – z wykorzystaniem swojej wiedzy o państwie i jego atrybutach – problem niepodległości Polski oraz sytuację polskiej państwowości i polityki w kraju i na emigracji po 1945 roku.</p> <p>VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń:</p> <p>12) wymienia największe skupiska Polaków na świecie, zna różnicę między pojęciem Polonii a pojęciem Polaków poza granicami kraju.</p>
36	Zmiany kulturowe w świecie końca XX i początku XXI w.	<p>VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń:</p> <p>1) charakteryzuje główne zmiany kulturowe zachodzące w świecie zachodnim na przykładzie: ideologii „politycznej poprawności”, wielokulturowości, nowej definicji praw człowieka, rodziny, małżeństwa i płci; umieszcza te zmiany na tle kulturowego dziedzictwa Zachodu ujętego w myśli grecko-rzymskiej i chrześcijańskiej;</p> <p>2) wskazuje na różnice między tolerowaniem a akceptacją zjawisk kulturowych i społecznych.</p>
37	Społeczeństwo cyfrowe	<p>VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń:</p> <p>3) przedstawia kulturowe, społeczne i ekonomiczne konsekwencje rozwoju internetu i technologii cyfrowych;</p> <p>5) wskazuje, na czym polega wartość swobodnej wymiany opinii, oraz przedstawia nowe formy ograniczenia wolności słowa w epoce cyfrowej.</p>
38	Media jako czwarta władza	<p>I. Wiedza o podstawach życia społecznego. Uczeń:</p> <p>21) rozumie znaczenie roztropności, społecznej komunikacji, sporu, dialogu, kompromisu, solidarności i pokoju społecznego.</p> <p>VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń:</p> <p>3) przedstawia kulturowe, społeczne i ekonomiczne konsekwencje rozwoju internetu i technologii cyfrowych;</p> <p>4) wyjaśnia pojęcia komunikacji społecznej oraz czwartej władzy;</p> <p>5) wskazuje, na czym polega wartość swobodnej wymiany opinii oraz przedstawia nowe formy ograniczenia wolności słowa w epoce cyfrowej.</p>
39	Nasza przyszłość	<p>VII. Świat i Polska w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Uczeń:</p> <p>13) wymienia osiągnięcia Polski po 1989 roku w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej;</p> <p>14) wskazuje i charakteryzuje najpoważniejsze wyzwania stojące przed Polską u progu trzeciej dekady XXI wieku (zagrożenia geopolityczne, kryzys demograficzny, utrzymanie tożsamości kulturowej, bezpieczeństwo energetyczne, polityka klimatyczna oraz jej koszty finansowe i społeczne).</p>
	Powtórzenie wiadomości z działu IV	

